

ת"פ 49372/08/10 - מדינת ישראל נגד ע ש א

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"פ 49372-08-10
07 יולי 2014

בפני: כב' השופטת בכירה רובין לביא

בעניין: מדינת ישראל

נגד

ע ש א

המאשימה

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד - אביעד כ"ץ

הנאשם - בעצמו ובא כוחו עו"ד - ברק כהן

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות, בכך שב- 17.4.10 דרש מאשתו, ג, שתביא מהוריה 24 המחאות בסך של 3,000 ₪ כל אחת וכשהשיבה שהדבר בלתי אפשרי, תקף אותה שלא כדין, בכך שדחפה לעבר הקיר, תוך שמניח ידיו על צווארה ואיים עליה כי לא תראה את ילדיה - עבירה של סחיטה באיומים ותקיפה, וכן בכך שבתאריך 19.4.10 איים עליה בבית הרב של מושב, באומרו שמוכן לרצוח את בני משפחתה ולהתאבד והיא תישאר לבד בעולם.

יצוין, כי בהכרעת דיני זיכיתי אותו זיכוי מלא מעבירה של איום וזיכוי מחמת ספק מעבירות של תקיפה, איום וגרימת נזק בזדון.

עברו של הנאשם נקי והתביעה עותרת לעונש מאסר בכלא, לכן אף שהכרעת הדין ניתנה ב- 15.1.13, הדיונים נדחו מספר פעמים לקבלת תסקיר ולחוות דעת ממונה ולכן גזר הדין ניתן רק היום. יצוין, כי כתב האישום הוגש כבר ביום 29.8.10 אך נמחק לבקשת התביעה כדי לשוב ולבחון אפשרות העברת התיק לפרקליטות, אולם הוגש כתב אישום מתוקן ב- 28.12.10.

עמוד 1

נתקבלו מספר תסקירים בעניינו של הנאשם, מהם עולה שהוא כבן 38, יליד הארץ, גרוש, אב לתאומים שהם כיום כבן 8, גר בשכירות, החל לעבוד כסוכן מכירות בחברה הנדסית לריצוף. השלים לדבריו 12 שנות לימוד, בעל תעודת בגרות מלאה. התגייס לצה"ל, שירת כנהג משאית ומש"ק הובלה, וכעבור שנה ביצע נפקדות ונדון למאסר בכלא. מסקירת עברו התעסוקתי עולה כי עובר בין מסגרות שונות, בפרקי זמן של מספר שנים, לעיתים לדבריו עבד בשתי עבודות במקביל. הוא נישא למתלוננת בשנת 2005 והם התגרשו במהלך 2011. הוא מתאר את יחסו לגרושתו כבגישה דומיננטית, עניינית ופרקטית, בעוד היא מתנהלת כבת זוג חלשה, קטנה ותמימה שהתקשתה לייצב עצמה מבחינה תעסוקתית. מאז הלידה פסקה מלעבוד. הוא הודה בחלק מן העובדות, הוא טען כי מעולם לא נהג באלימות כלפי אשתו, אך נהג באלימות מילולית. הוא ביטא עמדה חד מימדית והתקשה לזהות חלקים מכשילים באופן בו התנהל. הם התרשמו שנוטה להציג עצמו באופן חיובי ומתקשה בהתבוננות פנימית ובראייה ביקורתית.

בהמשך ראו חשיבות בשיחה עם המתלוננת שלא שיתפה פעולה. הנאשם טען כי מצב היחסים בינו לבין גרושתו שקט וקיימים הסדרי ראייה ותקשורת טובה וכי החל בניהול מערכת יחסים זוגית חדשה. הוא התקשה עדיין לקבל על עצמו קיום חלקים אלימים באישיותו, אך הצליח להתייחס באופן ראשוני לאפשרות שטעה והביע הסכמה עקרונית להשתלב במסגרת טיפולית המיועדת לגברים אלימים. לכן, מצאו חשיבות לרתום אותו לתהליך טיפולי ב"דיאלוג מחודש", בבאר שבע, וב-10.10.13 הוא השתלב בתוכנית הערב לתקופת ניסיון, שיתף פעולה בתוכנית הטיפולית, הגיע למפגשים ולקח חלק פעיל בדיונים. למרות זאת, תפיסתו הייתה שאלימות איננה חלק דומיננטי בחייו וכי מדובר באירוע חד פעמי, לכן סוכם על המשך תקופת ניסיון.

בתחילת התהליך הוא הגיע למפגשים באופן קבוע, אך נטה להבדיל עצמו מהאחרים, כך גם בשיחה עם שירות המבחן, הוא התקשה למקד מטרה או לבטא צורך בשינוי, הוא ביטא קושי להשתייך למסגרת טיפולית המיועדת לגברים אלימים. מתחילת דצמבר 2013 חלה ירידה משמעותית ברמת שיתוף הפעולה שלו, בעיקר במישור ההזדהות עם מטרות הטיפול וקושי לראות עצמו כאדם אלים. הוא החל להעדר מפגישות קבוצתיות ומפגשים פרטניים וטען שהוא לא יכול להתחייב לכך. הוא לא פנה לשירותי הרווחה כנדרש ממנו על מנת להסדיר את נושא המימון ולכן הוא הושעה מהטיפול במרכז. בשיחה עמו הוא דיווח על קושי משמעותי להגיע למפגשים בשל עבודתו והסדרי ראייה של הילדים והתקשה לבחון אלטרנטיבות שיאפשרו המשך טפול. כמו כן, תיאר קושי לזהות עצמו כחלק מאוכלוסיית הגברים האלימים וטען כי הוא ערך התבוננות פנימית והוא שולל כל תפיסה נוקשה או התנהגות אלימה. בשל עמדותיו הנוקשות והקושי לקבל על עצמו האפשרות של קיום חלקים אלימים, לא באו בהמלצה טיפולית והמליצו על מאסר בעבודות שירות, יחד עם מאסר מותנה ופיצוי.

משכך, נתקבלה חוות דעת ממונה.

הסניגור ביקש ליתן לנאשם הזדמנות נוספת במסגרת טיפולית ולכן שירות המבחן נתבקשו להמציא תסקיר נוסף. קצין המבחן שוחח עם המתלוננת שביטאה חוסר רצון ולא התייצבה למפגש שנקבע. הנאשם עמד על טענתו כי מעונין בהליך טיפולי, אך לטענתו המתלוננת מסרבת לשנות את ימי הסדרי הראיה ולכן נמנעת ממנו האפשרות הטיפולית. שירות המבחן שבו ושיקפו לו הקשיים העקרוניים שלו להשתלב בטיפול, מלבד הקושי הטכני הנוטען, אך סירב לקבל זאת.

בדיון ב-12.2.14 טען הסניגור כי לדברי המתלוננת היחסים תקינים וכי גם החובות מסולקים וכי אם ייגזר דינו של הנאשם למאסר, אפילו בעבודות שירות, יגרום הדבר פגיעה במערכת היחסים התקינה הקיימת ביניהם. קצינת המבחן הסכימה לבחון את הנוטען מול המתלוננת, כולל טענת הנאשם שהוא עומד בתשלום המזונות, לכן הדיון נדחה ליום 27.4.14. במועד זה טען הנאשם כי התקשר מספר רב של פעמים לקצין המבחן והתחנן בפניו למסגרת טיפולית חלופית וכי לכן המצוין בתסקיר אינו משקף את המציאות. התובע טען שהוא הצליח ליצור קשר עם המתלוננת שחוששת

לדבר עם קצין המבחן מתוך חשש מגורמים חיצוניים ולדבריה, מערכת היחסים תקינה רק לצורך הטיפול בילדים, מצג שהיא מציגה בפני הילדים שיחשבו שהכל בסדר, תוך שהיא מאפשרת לו מפגשים איתם, אולם הוא לא משלם מזונות ונאלצה לפתוח תיק בהוצאה לפועל כדי לקבל מזונות מביטוח לאומי והיא עומדת על כך שהנאשם ייתן את הדין על מעשיו. הסניגור התרעם על כך שדברי המתלוננת מובאים מפי התובע כעדות שמיעה וכי עומד על כך שהנאשם משלם את תשלום המזונות. הנאשם טען שהוא בתהליך של כינוס נכסים ומפקיד מידי חודש סכום של 1,300 ₪ לתיק הכינוס, כולל סילוק חוב המזונות. הוא עמד על כך שאין לו חוב לביטוח לאומי ובשל הצורך בהעדפת נושים, המתלוננת לא מקבלת את מלוא דמי המזונות. התובע הציע להגיש תצהיר קורבן והדין נדחה.

בדין שהתקיים ב- 25.6.14 התייצבה המתלוננת והוגשה הודעה כתובה שלה (ת/ 3). בהודעתה ציינה כי על פי הסכם הגירושין על הנאשם לשלם 3,200 ₪ מידי חודש כתשלום מזונות, אך לא עמד בתשלומים ולא משלם לה כלל ולכן פנתה להוצאה לפועל. עיקלו לו משכורות, אך הוא התפטר. מידי פעם נותן לה מעט כסף וסה"כ במהלך השנים שילם כ- 5000 ש"ח. כיום החוב שלו לדבריה עומד על כ- 130,000 ₪.

לטענתה, הנאשם בחר לבקש כי יוכרז פושט רגל ולהותירה לבד עם חובות משותפים בסך של כ- 260,000 ₪ ולכן היא לא יכולה לפתוח חשבון בנק. היא נאלצת לקבל סיוע מהוריה כדי לחיות. הוא אמנם לוקח את הילדים במסגרת הסדרי ראייה, אך לוקח אותם ומחזיר אותם בשעות שמתחשק לו ולא כמצוין בהסכם. לדבריה, היא נמצאת היום בזוגיות בריאה, אך עדיין מתקשה ליתן אמון ומתקשה להתאושש מהאלימות הפיזית והמילולית מהן סבלה. בקשתה הינה שהנאשם יפצה אותם על העוול, הכאב, הסבל והפגיעה הפיזית והנפשית וכן על עוגמת הנפש.

בעדותה בבית משפט ביקשה שלא יגזר דינו לעבודות שירות במשטרת קרית מלאכי, שכן לדבריה זה רק לתת לו פרס וכי שכרה עו"ד שתייצג אותה.

קצינת המבחן הודיעה כי המסגרת המתאימה לנאשם זה המשך טיפול ב"דיאלוג מחודש" וכי קצין המבחן התרשם כי הסדרי הראייה של הילדים זו לא הסיבה האמיתית להתנגדות שלו להשתלב בטפול וכי מדובר במי שלא מסוגל להירתם באופן מלא להליך טיפולי.

התובע עומד על עתירתו למאסר אותו ישא הנאשם בכלא ומפנה לרע"פ 1923/11, **גזאל חטיב נ' מדינת ישראל**, מיום 10.3.11. שם נדון המערער בגין תקיפת אשתו שהיתה כבת 16.5, במהלך תקופה של 5 חודשים, שבהם היו נשואים, וכן נהג כלפיה באלימות מילולית. בית משפט שלום הסתפק ב- 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ורכיבים נלווים, בהתחשב בחרטה שגילה, בהודאתו, בנסיבותיו האישיות ובכך שהתגרשו, בעברו הנקי ובתקופת המעצר הקצרה ומעצר הבית הארוך. המדינה הגישה ערעור תוך שציינה כי העונש חורג מהענישה הראויה ובית משפט מחוזי קיבל הערעור וגזר דינו ל- 12 חודשי מאסר בפועל. על כך הוגשה בקשה לבית משפט עליון, כב' השופט רובינשטיין, שדחה הבקשה והוסיף כי גם לגופו של ענין אף שקיים פער בין הערכאות, בסופו של יום **"בהתחשב במעשים החמורים בהם הודה שהתפרסו על פני מספר חודשים - אין לומר כי העונש מצדיק התערבות ערעורית."**

"עבירות האלימות והאיומים בכלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להאבק בה" (רע"פ 6577/09 צמח נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופט ג'ובראן)

הסניגור לא הציג פסיקה, אך טוען שישנם פסקי דין שונים והוא סבור כי אין לגזור דינו למאסר וניתן להסתפק ברכיבים מרתיעים.

בעפ"ג מרכז 6178-10-08 תק-מח, 2009, **מירחי באייבצאייב נ' מדינת ישראל**. המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בשני אישומים של איומים, היזק לרכוש בזדון ותקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש וכן הפרת הוראה חוקית ונדון ל- 32 חודשי מאסר, שנה מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת בסך של 10,000 ₪. בית משפט מחוזי מצא לנכון להתערב בגזר הדין והעמיד המאסר על שנתיים תוך שמציין שאכן המדיניות הענישה הנהוגה במקרה של אלימות פיזית ומילולית כלפי בנות זוג היא מדיניות מחמירה של הטלת עונש מאסר בפועל לתקופות לא קצרות, כפי שנקט בית משפט קמא, אך נראה כי לאור עברו הנקי והעובדה שמדובר במאסר ראשון החמיר במידה המצדיקה התערבות.

באשר למתחם העונשי הראוי לתוקף בת זוגו ומאיים עליה :

בע"פ 2037/92 **יצחק בן דוד נ' מדינת ישראל**, מיום 22.6.92 (לא פורסם) נקבע:

"בית המשפט מצווה לשרש את התופעה של אלימות שבתוככי המשפחה, שנעשית יותר ויותר למכת המדינה, וכן מצווה הוא להגן על הצד המוכה, שלא תמיד כוחו עומד לו להגן על עצמו. הרתעה זו צריך והינתן לה ביטוי על ידי השתת עונש מאסר משמעותי, למען ישמעו ויראו, הן מי שהורשע במעשה אלימות והן עבריינים בכח".

בברע"פ 1293/08 **אלכסנדר קורניק נגד מדינת ישראל**, כב' השופט ג'ובראן, מדובר בנאשם שהגיע לבית בת זוגו, ממנה חי בנפרד, כדי להשיב בתם לרשותו, על-פי הסדרי ראייה, ואיים כי יפגע בה. בגין זאת הורשע לאחר שמיעת הראיות וצירף שני אישומים נוספים של תקיפת בת זוגו. הוטל עליו מאסר בפועל של שנה, מאסר מותנה של שנה למשך 3 שנים בגין כל עבירת אלימות כולל איומים, וכן קנס בסך 5000 ₪ והתחייבות בסך 5000 ₪. ערעור לבימ"ש מחוזי נדחה, וצוין שנשקלו שיקולים ראויים, וכי אף שעברו של הנאשם נקי, מדובר בענישה שאיננה חריגה והיא משקפת מדיניות הענישה כלפי מי שתוקפים את בנות זוגם. בנסיבות אלה בימ"ע לא נתן רשות ערעור וצוין כי לא מצא סטיה מנורמת הענישה המקובלת וכי העונש הולם.

הערך החברתי המוגן, הראשון במעלה, לכשמדובר בעבירת אלימות הינו הצורך להגן על שלום הציבור ובעיקר החלשים בחברה שאינם יכולים להגן על עצמם.

העונש ההולם מי שמרים יד על חלש ממנו, בעיקר מי שנתון לחסדיו, ומעמידו במצב שחש סכנה לחייו, הינו ללא ספק מאסר. ניתן להימנע ממאסר, ולעיתים אף מהרשעה, רק אם נסיבות התקיפה ברף התחתון והתוקף לוקח אחריות מלאה על מעשיו, מביע חרטה ומשתלב בהליך טיפולי - שיקומי, שיש בו לצמצם במידה רבה המסוכנות הנשקפת ממנו.

אם אין הנאשם מכיר בנזקקות טיפולית ודוחה לכן כל הצעה טיפולית, יש להחמיר עימו ואפילו אם מדובר באדם מבוגר שבעת ביצוע העבירה עברו היה נקי.

כאמור, בנסיבות חמורות, כשנלוות לאלימות ולאיומים, חבלות של ממש, כולל חבלה חמורה, על אחת כמה וכמה שיש להטיל מאסר, לתקופה שבין 10 עד 18 חודשים.

בהתאם למתחם זה, בת.פ. 32359-03-12, **מדינת ישראל נ' שמואל ליגעלם**, ב- 22.11.12,

נגזר דינו ל- 30 חודשי מאסר בגין 3 אירועי אלימות חמורים, אף שהיה מדובר בבחור צעיר שעברו נקי. הוגש ערעור על גזר הדין בעפ"ג 6653-02-13, מחוזי באר שבע. הסניגורית טענה כי העונש חמור ואינו עומד ברף הענישה המקובל וכי לא ניתן משקל מספיק לגילו הצעיר ולהעדר הרשעות קודמות. בית המשפט המחוזי ביקש כי יתקבל תסקיר נוסף, בו צויין שהמערער מעוניין בטיפול, בניגוד לתסקיר שהיה מונח בפני מותב זה, בעת גזירת הדין. למרות זאת, ביום 29.5.13, בית המשפט המחוזי ציין כי אין חולק כי העונש לא קל, גם נוכח גילו הצעיר והעובדה שנעדר הרשעות קודמות, אך מעשיו חמורים ביותר והעונש הולם את חומרת המעשים ולכן הערעור נדחה. נקבע כי: **"על בית המשפט לתרום את תרומתו, בין היתר, על ידי רף ענישה גבוה, למלחמה באלימות בכלל, ולאלימות בין בני זוג בפרט. במקרה שבפנינו האלימות שידעה המתלוננת מן המערער הינה קשה ביותר; התמשכה לאורך תקופה ארוכה, לאחר שהמתלוננת ביקשה לסיים את הקשר בינה לבין המערער, ועל פי תסקיר הקורבן שהוגש לבית משפט השלום הנזק והטראומה שהותירו מעשיו במתלוננת הם רבים".**

כפי שצינתי בהכרעת הדין, מדובר במי שהעביר את אשתו במסכת נמשכת של אלימות מילולית, הפחדות והשפלות, הוא נהג לשלוח אותה לקבל עזרה כלכלית מהוריה ואם חזרה ללא עזרה, מנע ממנה להיכנס לדירה, עד שהתחננה כי יסלח לה. לעיתים הסתירה ממנו העובדה שהוריה לא עזרו לה וללא ידיעתו לקחה הלוואה מחברות או מכרה פריטים מהבית. הוא הצליח לבודד אותה ולהרחיקה מבני משפחתה, מנע ממנה כרטיסי אשראי ופנקס שיקים, לא שיתף אותה בקורה בחשבון הבנק המשותף והיא מתוך פחד בחרה שלא להתלונן נגדו ולא לספר על כך למשפחתה. הקש ששבר את גב הגמל וגרם לה להתלונן היה לקיחת ילדיהם, האיום שבו עשה שימוש כל העת ואשר מבחינתה היה הגרוע מכל. מדובר במי שניצל את חולשתה של אשתו והביאה למצב של כניעה מוחלטת. היא לא מסוגלת להסביר מדוע למרות היותה קורבן, כל העת התנצלה בפניו ובכתה וביקשה סליחתו. אף שכאמור זיכיתי אותו מחמת הספק, לא עשיתי כן משום ששיקרה, אלא בשל מצבה הנפשי הקשה, סערת הנפש שבו הייתה נתונה בעת העדות שהובילה לכך שלעיתים העצימה את האירוע. משכך, מתוך זהירות, הנאשם הורשע אך ורק באירועים שמצאתי להם חיזוקים של ממש לעדות המתלוננת. למרות הזיכויים, לא אוכל להתעלם מהתרשמותי בדבר מסכת הטרור שבה הייתה נתונה המתלוננת במהלך נישואיה לנאשם, טראומה ממנה מתקשה להתנער גם היום.

לצערי, למרות הדחיות המרובות ואינספור תסקירים שנתקבלו, גם היום מדובר במי שמתקשה להכיר בפן האלים של התנהגותו ובאופן בו מתנהל, הוא לא למד לקח ולא צמצם ולו במעט המסוכנות הנשקפת ממנו, אם לא כלפי המתלוננת, כלפי כל בת זוג אחרת. לכן, לא אוכל להסתפק בעונש מרתיע כעתירת הסניגור, בעיקר מאחר ומדובר בעבירה של סחיטה באיומים ותקיפת בת זוג. מאידך גיסא, למרות חומרת האירוע, לא יגזר דינו למאסר בכלא, לאור עברו נקי ומשך הזמן הרב שעבר ובשל כך שמחלק מהעבירות אכן זוכה.

אני גוזרת על הנאשם לעונשים כדלקמן:

1. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, בעבודות שירות בתחנת משטרת קרית מלאכי, וזאת 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות יומיות, בעבודות אחזקה וסיוע, מנהלה ושירותים בפיקוח ישראלי שרון.

תחילת המאסר מיום 13.7.14 ועליו להתייבב בשעה 08:00 במועד זה בפני המפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה במפקדת גוש דרום ב"ש, ליד כלא ב"ש, (אוטובוס אגד מתחנה מרכזית בב"ש קו 46).

עמוד 5

על הנאשם לדווח לממונה על עבודות השירות בשב"ס אודות כל שינוי בכתובתו ובפרטיו.

כמו כן, מוסבר לו כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח וביקורות הפתע וכי כל הפרה תביא להפסקה מנהלית של העבודות ולנשיאה בעונש בין כותלי הכלא.

2. אני מטילה על הנאשם 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של תקיפה וסחיטה באיומים.

3. אני מטילה על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של איום.

4. קנס בסך 1000 ₪, או 45 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם לא יאוחר מיום 1.6.15.

5. פיצוי למתלוננת ג ז, בסך 15,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב- 15 תשלומים שווים ורצופים החל מה- 10.2.15.

אם לא ישלם אחד מן התשלומים במועד יעמוד כל הסכום לפרעון מידי ויגבה כקנס.

6. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע במשך 3 שנים מהיום.

אם לא יחתום על ההתחייבות, יאסר למשך 90 ימים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום ט' תמוז תשע"ד, 07/07/2014 במעמד הנוכחים.

רובין לביא, שופטת בכירה

[פרוטוקול הושמט]

עמוד 6

החלטה

אני מורה על תחילת עיכוב המאסר בעבודות שירות, וזאת למשך 45 יום, בתנאי שהערבויות שניתנו וכן עיכוב היציאה יבטיחו התייצבותו לדיון בערעור, אם יוגש, וכן לנשיאה במאסר אם הערעור יוגש וידחה.

ניתנה והודעה היום ט' תמוז תשע"ד, 07/07/2014 במעמד הנוכחים.

רובין לביא, שופטת בכירה